

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
Веселокутського психоневрологічного інтернату**

25.07.2024

м. Кропивницький, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 25.07.2024 групою НПМ здійснено відвідування Веселокутського психоневрологічного інтернату (далі – інтернат, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Лугова Галина Леонідівна, представник Уповноваженого в Кіровоградській області;

Григоренко Ольга Олександрівна, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв (керівник групи НПМ);

Мараховська Світлана Юріївна, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв.

Загальна інформація.

Заклад знаходиться за адресою: вул. Лесі Українки, 26 с. Веселий Кут, Новоукраїнського району, Кіровоградської області.

Керівник закладу – директор Зосін Дмитро Олександрович (на посаду призначений в 2024 році).

Згідно з Положенням про Веселокутський психоневрологічний інтернат, затвердженим розпорядженням голови Кіровоградської обласної ради від 13.07.2017 № 205-гр, заклад є стаціонарним інтернатним закладом для соціального захисту, що утворений для тимчасового або постійного проживання/ перебування осіб із стійкими інтелектуальними та/або психічними порушеннями, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, соціально-побутового обслуговування, надання медичної допомоги, соціальних послуг та комплексу реабілітаційних заходів і яким згідно з висновками лікарської комісії за участю лікаря-психіатра не протипоказане перебування в закладі.

Інтернат розрахований на перебування 160 осіб. На день відвідування в закладі перебувало 145 підопічних (всі підопічні особи чоловічої статі), з них 141 особи з інвалідністю. В установі 41 ліжкових хворих підопічних. Окрім того, 3 підопічних закладу мають статус внутрішньо переміщених осіб (з Донецької області).

Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 05.07.2019 № 1553 заклад отримав ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики за спеціальністю організація і управління охороною здоров'я, психіатрія; за спеціальностями молодших спеціалістів з медичною освітою: сестринська справа.

Штатна чисельність працівників інтернату складає 50 шт.од., з яких 20 шт.од. – медичний та молодший медичний персонал. Відповідно до штатного розпису на 2024 рік в закладі наявні посади лікарів, а саме: лікар терапевт – 1 шт.од., лікар психіатр без категорії – 0,5 шт. од., психолог без категорії – 1 шт. од.

Відповідно до вимог Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» підопічними укладено (підписано) договори (декларації) з лікарями, які надають первинну медичну допомогу.

Закладом здійснюється організація надання вторинної медичної допомоги.

Всі медикаменти зберігаються у відповідних умовах. Під час огляду наявних у закладі медичних препаратів не виявлено ліків з терміном придатності, що минув.

У закладі наявний ізолятор (який розрахований на 2 особи), до якого розміщуються під час влаштування до інтернату підопічні на 14 днів для подальшого спостереження та попередження розповсюдження інфекційних захворювань.

Фінансування закладу на 2024 рік складає: загальний фонд – 13 114 867,67грн, спеціальний фонд – 3 295 785,87 грн.

Витрати на харчування на одну особу в день станом на 25.07.2024 складають 92,17 грн витрати на медикаменти на одну особу в день складають 10.85 грн.

За 2024 рік в закладі померло 9 підопічних, за 2023 року - 9 підопічних.

У закладі ліквідовано підсобне господарство, землі передано у власність Новоукраїнської міської ради Новоукраїнського району Кіровоградської області.

Заклад забезпечений генератором на випадок відключення електропостачання.

В закладі централізоване водопостачання. Згідно з результатами санітарно-мікробіологічного дослідження вода відповідає вимогам ДСанПІН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» відповідно до Протоколу № 242 дослідження якості питної води.

На інформаційних стендах інтернату розміщена інформація про права і обов'язки підопічних, адреси і контактні дані посадових осіб, у тому числі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, до яких підопічні та персонал можуть звернутися у разі порушення їх прав.

Територія закладу огорожена, вхід та вихід з території здійснюється через контрольно-пропускний пункт.

Територія озеленена, облаштована лавами, альтанками для відпочинку на свіжому повітрі, наявний майданчик для гри в м'яча.

Підопічні проживають у двоповерховій будівлі. Ліжкові хворі підопічні проживають на перших поверхах для забезпечення безперешкодного доступу до свіжого повітря та щоденних прогулянок.

У інтернаті організовано чотириразове харчування, у тому числі дієтичне. Перспективне меню збалансоване по калорійності і погоджується управлінням Держпродспоживслужби в м. Кропивницький двічі на рік.

В ході відвідування групою НПМ оглянуто харчоблок, їдальню та складські приміщення. В харчоблоці та складських приміщеннях чисто, продукти зберігаються відповідно до встановлених норм (м'ясо, риба, молоко, сир та інші продукти зберігаються окремо один від одного в окремих холодильниках; картопля, цибуля, капуста та інші овочі зберігаються окремо від консервації та круп; на продуктах харчування наявне маркування та виписано залишок).

Підопічні вільно пересуваються територією закладу, а також мають доступ до своїх житлових кімнат та ліжок протягом дня.

У холах облаштовані зони відпочинку, наявні телевізори для спільного перегляду.

Вікна закладу не заґратовані.

В закладі працює велика кількість гуртків за інтересами, організовуються дозвілєві заходи (концерти, музичні вечори тощо).

Підопічні забезпечені сезонним одягом.

Працівниками проводиться належне прибирання в житлових кімнатах та приміщеннях загального користування. Забезпечується догляд за ліжковими хворими підопічними: надається допомога у годуванні, здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур. Неприємні запахи в житлових кімнатах відсутні.

Підопічні в повній мірі забезпечені допоміжними засобами пересування (кріслами-колісними, палицями, милицями тощо).

Адміністрацією закладу створено «Скриньку довіри» для листування з підопічними, а також запроваджено приймальні години, коли мешканці інтернату можуть звернутися зі своїми скаргами та пропозиціями особисто до директора установи.

Група НПМ провела особисте конфіденційне спілкування з 53 підопічними та 5 працівниками закладу. Підопічні під час відвідування мали доглянутий зовнішній вигляд, були відкриті та зацікавлені в спілкуванні. Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування НПМ здійснено 10.08.2023 року. За результатами попереднього відвідування НПМ надано такі рекомендації:

Департаменту соціального захисту населення Кіровоградської ОДА:

Здійснити контроль за усуненням недоліків вказаних у звіті групи НПМ від 10.08.2023.

Адміністрації Веселокутського психоневрологічного інтернату:

Вивчити питання щодо перелаштування службових кімнат під жилі кімнати для підопічних. Недопускати порушення норм площі проживання підопічних в одній кімнаті. Зменшити кількість проживаючих у кімнатах шляхом розселення до створених жилих приміщень;

Поновити меблевий фонд закладу, в частині забезпечення підопічних приліжковими тумбочками, з метою зберігання особистих речей;

З метою недопущення травматизму підопічних провести ремонт східців між 2 та 3 поверхами;

На центральному вході до приміщення інтернату кахельні східці обладнати гумовими стрічками для недопущення травматизму підопічних;

Провести заходи для виділення в інтернаті місця укриття для персоналу та підопічних. Обладнати його всім необхідним відповідно до встановлених норм.

Привести до належного стану місце вживання питної води для підопічних, забезпечити одноразовим посудом.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У порушення Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 у закладі на час проведення відвідування відсутнє укриття.

Порушення права на гідні умови перебування (стаття 5 Закону України «Про психіатричну допомогу», пункти 32 та 35 Стандартів Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводження чи покарання).

2. Кімнати для проживання підопічних становлять по розміру 16-20-22 кв.м де розміщено 8-10-12 ліжок, в середньому на одного підопічного – менше 3.5 кв.м на одну особу, що становить занадто малу площу.

3. Меблі та твердий інвентар повинні відповідати розділу VI Мінімальних норм забезпечення предметами та матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, осіб з інвалідністю в інтернатних установах соціального захисту населення не створено належних умов проживання для підопічних. Житлові кімнати потребують ремонту: підлога та стіни пошкоджені (фото 7, 19).

4. У деяких житлових кімнатах біля ліжок відсутні приліжкові тумби.

Разом з тим, постільна білизна була в занедбаному стані, матраци мають ознаки зношеності, що дає привід вважати, що постіль не замінюють за потреби (фото 7, 11, 19). Також був виявлений тарган (фото 11).

5. В закладі східці між 2 та 3 поверхами мають значні пошкодження, що може призвести до травматизації підопічних (фото 6).

6. В закладі наявне приміщення пральні. Однак, вказане приміщення потребує поточного ремонту та заміни всього наявного та застарілого обладнання (фото 17).

Порушення прав осіб з інвалідністю (статті 9 і 18 Конвенції ООН про прав осіб з інвалідністю, статті 4 і 5 Закону України «Про психіатричну допомогу»).

6. У порушення вимог абзацу п'ятого пункту 35 Типового положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю (далі – Типове положення), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2020 №772, в житлових кімнатах закладу відсутні кнопки виклику персоналу, що може призвести до несвоєчасного надання медичної допомоги підопічним.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Кіровоградській обласній військовій адміністрації:

Здійснити контроль за виправленням недоліків вказаних в звіті за результатами відвідування до Веселокутського психоневрологічного інтернату;

Розглянути можливість додаткового фінансування закладу з метою усунення недоліків, викладених у звіті та проведення ремонтних робіт інтернату.

2. Директору Веселокутського психоневрологічного інтернату:

2.1. Передбачити можливість розміщення ліжкохворих та осіб користувачів кріслами колісними в кімнатах відповідно до норм ДБН В.2.2-18:2007;

2.2. Забезпечити ремонт сходових між 2 та 3 поверхами, з метою не допущення травматизації підопічних;

2.4. Забезпечити підопічних чистою постільною білизною, та замінити постільну білизну, яка має ознаки зношеності;

2.5. Поновити меблевий фонд закладу, в частині забезпечення підопічних приліжковими тумбочками для зберігання особистих речей;

2.6. Провести ремонт в приміщенні пральні та замінити застаріле обладнання на нове.

Додатки: фотоматеріали – на 4 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ
головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини

Ольга ГРИГОРЕНКО

фото 1

фото 2

фото 3

фото 4

фото 5

фото 6

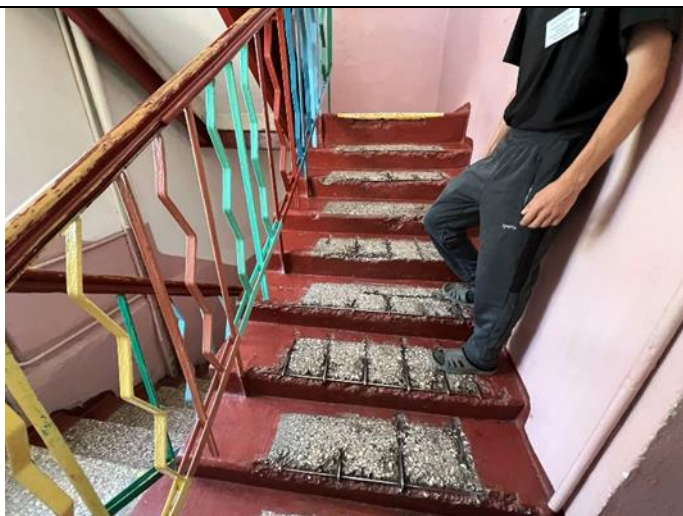

фото 7

Фото 8

фото 9

фото 10

фото 11

фото 12

фото 13

фото 14

Фото 15

Фото 16

Фото 17

Фото 18

Фото 19

Фото 20

